

BÁCSKAI KÖZÉRDEK

A Bács-Bodrog vármegyei községi jegyzők egyesületének hivatalos lapja

Hirdetések árszabás szerint
TELEFON 14 SZ.

Főszerkesztő
ZSUPANSZKY LYUBOMIR
KISS GYULA

Főmunkatársak

Felelős szerkesztő
BERKOVITS MÁRK
BERCSÉNYI JÓZSEF

Megjelen vasárnap
Egész évre 8 K, félévre 4 K,
negyed évre 2 K

† Fejes Ágoston

A vármegyei jegyzői gárda egy tipikus alakja, egy bajor származású, de teljesen magyarrá vált, nemes lelki tulajdonságokkal megáldott, azonban sokak által gyakran félreértett, megjelenésében és viselkedésében különnek ismert férfiú szállott sirba kies Wekerlefalvának legszebb férfi éveiben, 48 éves korában elhunyt jegyzője személyében.

Magyar volt szívének minden rezgése, magasra törő lelke csakis egy független, csakis egy magyarul érző világkört ismert és ennek külsőségeiben is törekedett mindenütt és minden időben kifejezést adni.

Ki ne ismerte volna azt a kunkorodott bajuszu, pengés csizmájú, dolmányos kuruc magyart, akinek ajkáról idegen szó nem hangzott el soha és szívéből más, mint a szinmagyarnak becsületese és őszinte érzése nem fakadt soha. Ezért hevült, ezért lelkesült és ennek szentelte egész énjét.

Mint ókéri aljegyző lett Bácsujlakra jegyzőnek megválasztva; több ideig helyettes jegyző volt Csurogon, a honnan Wekerlefalvára került jegyzőnek. Szépen fejlődött községének felvirágoztatásáért sokat fáradozott, csatornázattatta, szépen fásította, járdával ellátta és több középület felépítését előmozdította. A mostan épülő templomért is sokat és szeretettel fáradozott, azonban annak befejezését már meg nem érthette. Özvegyén kívül példás viseletű 5 kiskorú gyermeke siratja a korán elhunyt apát. Már hosszabb ideje betegeskedett, míg végre a halál kínos szenvedéseitől e hó 16-án megmentette.

Temetésén ottan volt községének apraja-nagyja; ottan láttuk a palánkai járás jegyzői karát, élén a közkedvelt fiatal főbíróval, Zsigmond Jánossal, nagyszámban a környék intelligenciáját és a vármegyei jegyzői egylet képviselőit annak elnökét, Kiss Gyulát. A temetőben Büchler Róbert palánkai jegyző megható, költői szárnyalású szép szavakban vett búcsút a jegyzői kar nevében.

Aldott legyen emléke!

Minek tulajdonítják a mai drágaságot?

Irta: *Bankigazgató.*

Azt mondják, hogy az ördög, ha éhes, legyeket fogdos, ellenben az ember, ha jóllakott, főleg elméleteket szerkeszt, lehetőleg az éhségről és minden bizonynyal nem a saját jóllakott énjé, hanem leginkább az éhezők részére.

Ez idő szerint a legkitünőbb elméleti anyag: a drágaság. Ez érdekel és érint édes mindnyájunkat a legközelebről. Az elsőrendű emberi szükségletek kielégítésére alkalmas jószágok és gabonaneműek árai ugyanis aránytalanul magasra emelkedtek, a nélkül, hogy a fogyasztó közönség fizetőképessége, helyesebben jóléte ahhoz képest szintén emelkedett volna.

Legujabban reájöttek — korszakos felfedezés — hogy azért van drágaság, mert a pénz vásárló ereje csökkent. Igaz ugyan, hogy az éhező gyomor első sorban kenyeret kér s ha már az meg van, szívesen látja a teoriákat is. De hát nálunk annyira megszoktak már minden bajt „szónoklatokkal” gyógyítani, hogy még a díszes parlamentünkben is a drágaság megszüntetése helyett a híres angol nemzetgazdász Smith Ádám a drágaság okai és természete című munkája fölül zengenek megható inquirykat.*

„És miért csökkent a pénz vásárló ereje?” kérdem szerényen. Azért, mert . . . drágaság van. Szóval egyik az oka, a másikkal. Lényegileg pedig egyik sem oka a másikkal, de még okozata sem, hanem, — előrebocsátom a fogalmaknak ily magyarázata az első ügyvéd ember óta van meg — tulajdonképpen csak két különböző kifejezési módja egy és ugyanazon fogalomnak. S miként ama bizonyos görög bölcs, így magyarázta meg a lopás és sikkasztás közti különbséget, hogy: ha a szegény ember lop: az lopás; ha ellenben az úr lop: az sikkasztás. Azonképen a drágaság és a pénz vásárló erejének csökkenése közti különbség békeségesen úgy volna eldönthető, hogy amit parasztosan így fejeznek ki: drágaság, azt

*inquiry (inkvaji) valamely bizottság nyomozó eljárása meghatározott, a törvényhozás által szabályozandó kérdések felvilágosítása érdekében.

tudományosan így selypítik: a pénz vásárló erejének csökkenése. De hogy fejeznék ott ki, ahol még a pénz fogalma ma is ismeretlen? Mint péld. a csunguzoknál. Ahol nem a pénz, hanem leginkább a lóbőr az általános csereeszköz és értékmérő. A csunguz főnök választékosan így fejezné ki bizonyára a drágaságot: a lóbőr vásárló erejének csökkenése.

Hogy hasonlattal éljek, a pénz épen úgy nem oka, hanem csak kifejezője az árnak, mint ahogy a hőmérő nem oka, hanem szintén csak kifejezője a hőmérsékletnek. És ha valaki a tavalyi hideg, illetve jégszaion elmaradása miatt, — amely esemény igen sokakat ép oly keserűen érintett, mint teszi azt ma a drágaság — a hőmérőt okolná és a hideg hiányát a hőmérő leszálló képességének csökkenésében keresné, úgy az illetőt alighanem csendes részvétellel honorálná a közönség.

Tény az, hogy az utolsó években, sőt évtizedekben az arany termelés tetemes emelkedést mutat. Akik már most a pénz elértéktelenedésének a hívei, azok parasztosan így okoskodnak: hogy ha több lett az arany, illetve pénz — mert pénz alatt manapság csak aranyat lehet érteni — úgy kevesebb az értéke.

Ezen állításnak alaptalanságát a tapasztalat igazolja a legfényesebben, hiszen tudjuk, hogy valamely jószág értéke nem kizárólag annak mennyiségétől függ.

Most pedig nézzük közelebről magának a pénzmennyiség szaporodásának a kérdését is.

Az iskolában úgy tanítottak meg, hogy a pénz csereeszköz. Vagyis a forgalom lebonyolításának az eszköze. S ha nézzük, hogy a forgalom az utolsó évtizedek alatt oly arányban emelkedett, amelyhez az aranytermelés növekedését alig lehetne arányba állítani, úgy kimondhatjuk azt, hogy: ha több a csere, akkor több csereeszközre is van szükség. Mert azt hiszem, az nem szenved kétséget, hogy a mai óriási világforgalom nem volna lebonyolítható a 20 év előtti pénzmennyiséggel. Tehát mindig annyi pénz legyen a piacon, amennyit a forgalom igényel és lebonyolítani kíván. Ha a forgalom csökken, úgy a feles-

Olcsó villamvilágítás csak Reduktorral érhető el.

70% megtakarítás és 10 évi tartósságért szavatol a beszerző: *Jurszik János, Kula*

leges pénz kimegy a forgalomból és meghúzódik a bankok, főképp pedig a jegybankok trezorjaiban s mihelyt a forgalom keveseli a pénzt, akkor az arany ismét kiáramlik a forgalom mezejére.

Az utolsó évtizedek fellendült aranybányászata által előállított aranytömegnek lényeges kis része van állandóan forgalomban mint pénz, a legnagyobb része mint bankjegy-fedezet hever a vaspáncélok alatt.

Nem akarok statisztikai adatok recitálásával unalmassá válni arra nézve, hogy az utolsó három évtized alatt hány állam tért át az arany valutára s hogy ez az áttérés hány száz milliónyi értékű aranyat vont el a forgalomból, továbbá, hogy hány száz millióval gyarapították az utolsó évtizedek alatt a jegybankok aranytartalmát. Ezeknek a milliárdoknak egybevetése a forgalom hihetetlen növekedésével és a tényleg forgalomban levő pénzmennyiséggel meggyőzőném a leglaikusabb érdeklődőt is arról, hogy aránylag ma is annyi a pénz forgalomban, mint 20 vagy 30 évvel ezelőtt az akkori forgalomban. Ha tehát ma 2 koronába kerül az a húsmennyiség, amely ezelőtt 1 koronába került, úgy ezen árkülönbség oka nem a korona, hanem a hús körülkeresendő. Mert ha a pénzmennyiség véletlenül éjszakáról reggelre lefogyna is pl. a felére, a hús ezáltal nem válnék olcsóbbá. De még a pénz vásárló ereje sem nagyobb. Ha ellenben, mint a bibliai manna, egyszerre vagy 2 millió jól meghízalt — nem is kellene vesz-fáliaiknak lenni — disznó pottyanna le az égből, akkor remélhetnénk olcsó húst. És még egy esetben. Ha a vámtételek leszállítása körül történne valamelyes csodatett. Úgyis van már sokféle jelzővel ellátott miniszter, ezt bizonyára elneveznék: „csodaminiszternek.“

A termelési költségek szaporodása, a védővámok, a változott munkáviszonyok, a fogyasztás növekedésével nagyon sok téren lépést tartani nem tudó termelés, stb.: ezekkel foglalkozzék a tisztelt és jóllakott teoria, ha már erőnek erejével okokkal akar segíteni a szegény éhezőkön és ezeknek az egybevetésével mutassa ki: „Minek tulajdonítják a mai drágaságot.“

HIREK

— **Kitüntetés.** A király Sevcics Mitrofan bácsi g. kel. szerb püspöknek, egyházi tényszerű érdemei elismerésül a II. osztályú vaskoronarendet díjmentesen adományozta.

— **Eljegyzések.** Basch Andor csantavéri gyógyszerész eljegyezte Szokola Margit urleányt, Szokola Gyula csantavéri közs. jegyző leányát. — Schramm Frigyes ópalánkai jegyző, eljegyezte Tessényi Jolit, néhai Tessényi István bulkeszi jegyző leányát.

— **Vivó-sport.** Matkovich Miklós szabkai főgimn. torna tanár és vivómester Kulán 4 heti vivókurzust nyit. Ma szombat d. u. 5 órakor a Kaszinó szállodában a kulai ifjuság előértekezletet tart, a módoszatok megbeszélése iránt. Az értekezleten az érdeklődők szívesen láttatnak.

— **Ujszivacon** dr. Vollweiter Jánost községi orvosá választották meg.

— **Jegyzőválasztás.** A Szaich Gyula elhunytával megüresedett kátyi jegyzői állásra Városi Mihály tiszakálmánfalvi jegyző választott meg.

— **Bácsfeketehelyi takarékpénztár r. t.** cég alatt 100.000 K alaptőkével (1000 drb 100 K n. é.) pénztintézet van alakulóban Bácsfeketehelyen. Az alapítók: Kozma Dezső közs. jegyző, Trammer Herman kereskedő, Szikes Ignác kulturmérnöki rétmester, Ágoston Ferenc nyug. telekkönyvvezető és Német Miklós földbirtokos.

— **Betörés.** Mult vasárnap virradóra Kormos Edének Kulán az Árpád-uton levő szatócsházába ismeretlen tettesek betörték és magukkal vitték 8 K készpénzt és apróbb csekély értékű tárgyakat. Noha gyanúsító feljelentés történt, tanuk hiányában nem sikerült a tetteseket kézrekeríteni, de a nyomozás erélyesen folyik.

— **Gabonaégés.** Csütörtökön d. u. ki-gyulladt Gerber Ferencnek Kulán az alsó szállásokon levő buzaasztaja és teljesen leégett. A tűz keletkezésének oka ismeretlen. Különös a dologban az, hogy maga a tulajdonos épen az asztag tetején állott, midőn alatta égni kezdett. Sem ő, sem pedig a hordásnál jelen volt részesei nem dohányzó-k. A leégett 350 kereszt buza biztosítva volt s így a kár némileg megtérül.

— **Szülői gondatlanságból baleset.** Golocsorbin Vászai kulai lakos a mult héten aratógéppel zabot aratott, miközben 3 éves fiaeskáját oly közel engedte a géphez, hogy az az egyik lábát bokában elvágta.

— **Plebánosválasztás.** Schverer Imre palánkai róm. k. segédlelkész Bácsföldvár község plebánosává választották.

— **Moholi hitelintézet r. t.** címen 120 ezer K tőkével pénztintézet alakult Moholon, melynek vezérigazgatója Ofner Ignác nagybirtokos lett.

— **Iskolalátogatói állás.** A közigazgatási bizottság annak idején a Bácsbodrog vármegyei tanfelügyelőség kettéosztását és újvidéki kirendeltségét kérelmezte. A vallás-és közoktatásügyi miniszter e kérelmet méltányolta és egyelőre iskolalátogatói állást szervezett Újvidék székhelyivel.

— **A földmivelésügyi miniszter** julius elsejével Bácsmegeye részére, Zombor székhelyivel gazdasági felügyelőséget szervezett, melynek vezetésével Balku Gyula gazd. s. felügyelőt bízta meg, akinek az állattenyésztés fejlesztése körül már is sok érdeme van.

— **Előléptetés.** Dr. Egerth Jakab kishegyési káplánt az érsek a nagy szeminárium lelkiigazgatójává és helyettes teológiai tanárrá nevezte ki.

— **Borzalmas szerencsétlenség** történt Kupterschmied Antal szentföldi földbirtokossal. Az aratógép elé fogott lovai meg-bokrosodtak és a földbirtokos, aki a gépen ült, lebukott és halálosan megsebesült. A szerencsétlenül járt embert, kit összemorzolt a gép, a szabadkai köz-kórházba szállították, ahol néhány óra mulva meghalt.

— **Piszok a kulai kishidnál.** A Ferenc-csatorna az u. n. kishidnál tele van nádtörmelékkel és holmi más piszokkal, mely épen alkalmas e rengeteg hőségben a kolerát előmozdítani. A társulatra tessék ráparancsolni, hogy tegye rendbe a dolgot, vagy végeztesse az előjáróságot a társaság terhére, de így sehogyan sem maradhat. Különös, hogy az arra járó Juhász Péter albíró ezt még nem vette észre!?

— **Kereskedőség nem áll gazdai hatalom alatt.** A közigazgatási bíróság kimondotta, hogy a kereskedő és iparossegéd gazdai hatalom alatt nem állanak. A törvényes feltételek fenforgása esetén tehát a községi választók névjegyzékébe felveendő-k.

— **Uj textilgyár.** A Bácskai Kender-és Lenipar Részvénytársaság ófutaki telepén kötőszövőgyárat akar felállítani. A régi gyár-épületből létesülne az új kötőszövőgyár. Már meg is indultak az előmunkálatok. A bácskai kender- és lenipar részvénytársaság ugyanis a kedvezőtlen üzleti konjunktúra miatt felszámol és egy vállalkozó az ófutaki telepen hajlandó kötőszövő gyárat építeni.

— **A modernista pap esküvője.** Annak idején nagy feltűnést keltett Ébert András resicabányai kath. lelkész esete, aki megtagadta az antimodernista eskü letételét. A meggyőződéseért mártírumot szenvedett pap azóta Zentán élt és most meg fog nőszülni. A napokban eljegyezte magasfalvi Buja Ilonkát.

— **Zombor szab. kir. város** államilag segélyezett felső keresk. iskolájában a tanulók beírása szept. 1, 2, 3 és 4-én történik mindenkor d. e. 9—12 óráig.

— **Állami altisztek a miniszterelnöknél.** Az állami altisztek és hasonló minőségű alkalmazottak több száz tagu küldöttsége tisztelgett a napokban Khuen-Héderváry Károly miniszterelnöknél, akinek memorandumot nyújtottak át, amelyben elmondják, hogy megélhetési viszonyaik a legutóbbi időben annyira megdrágultak, hogy alig képesek megélni. Arra kérik a miniszterelnököt, hogy a most készülő költségvetésben gondoskodják fizetésük rendezéséről. Addig is drágasági pótlékkal segítsen a legégetőbb szükségén. A miniszterelnök válaszában kijelentette, hogy foglalkozni fog a kérelemmel és a véderővita befejezése után törvényhozási intézkedéssel fogja rendezni az ügyet.

— **Kevesebb az ünnep.** A pápa sokat emlegetett motu proprio napokkal ezelőtt megjelent az „Osservatore Romanó“ban s hivatalosan is bejelenti az ünnepnapok csökkentését az alábbiakban: „... a vasárnapokkal egyforma rangu ünnepekre vonatkozó szabályokat csak a karácsonyi, újévi és Vízkereszt-ünnepre, továbbá Jézus Krisztus menybemenetelének, Szűz Mária szep-lőtlen fogantatásának, Mária menybemene-telének, Péter Pálnak és a Mindszentek ünnepére korlátozza. A többi ünnepek országos védőszentek ünnepét az ünnepeket követő vasárnapra kell áttenni.“ Elhatározását a pápa megokolja a változott társadalmi és gazdasági viszonyokkal, azzal a kárral, amelylyel az ünneppapok gyors egymásutánja miatt a fokozott kereskedelmi forgalom és gyors üzletbonyolítás szenved. És végül azzal, hogy a fokozott drágaság miatt a munkásokra is fontos, hogy ne szakítsák meg túlságos gyakran a munkájukat.

— **A siketnémák** szegedi intézetébe a meglevőkön kívül a következő Bácsbodrog vármegyei siketnémák vétettek fel: Ártih János Bácskeresztúrról, Bankó József Temerinből, Barát János Bácsföldvárról, Rale-tity Danica Urszentivánról, Ulrich Katalin Bácsalmásról, Back Péter Bácsstóvárosról, Tarevics József Kisszálásról, Virág Örzse és Zsárik Ferenc Csurogról, Péter István Péterrévéről, Hoffman Dániel Ujsóvéről, Terék Erzsébet és Ferenc Mária Obecséről, Schlarb Katalin Ujszivaconról, Szekerus Emilie Nádáljáról és Sánta András Sajkásgyörgyről. Az intézet igazgatósága ezután is kéri a községek előjáróságait, hogy ha valamely községbeli siketnémának felvétele sürgős, e körülményt a további intézkedések megtehetése céljából, hozzák mielőbb tudomá-sára az igazgatóságnak.

— **Az első termésbecslés.** A földmivelés-ügyi miniszter közzétette az idei első szám-szerű termésbecslést, amely szerint a buza várható termése 44323800 mmáza. A tavalyi eredmény 46185023 mmáza volt. A buza bevetett 5800195 katastrális hold. A rozs várható termése 12620600 mmáza, a tavalyi 15294103 mmázásával és az 1909 évi 11.96 millió mmázásával szemben. Az árpa és a zab fejlődésének a júniusi időjárás nagy hasznára volt. A minősítő adatok szerint az árpa 25, a zab pedig 16 vármegyében javult.

NAGY JÁNOS
főgimn. tanár
ELJEGYEZTE
RUSZI VILMÁT (BPEST)

(Minden külön értesítés helyett)

— **Bácsme gyében** a sertésvész egyre terjed. A hatóságok minden óvintézkedése dacára sem lehetett a nagy mértékben felépő sertésvészt lokalizálni, úgy hogy ma már a Bácskának igen tekintélyes részében hatóságilag is megállapították a járvány-szerűen fellépő sertésvészt. A hivatalos jelentés szerint a következő helyeken van sertésvész: Szabadka, Ujvidék, Zombor, Baja, Zenta, Ófuta, Gádor, Sajkáslak, Titel, Szépliget, Palánka, Bulkeszi, Péterréve, Bácsföldvár, Kiskér, Szilberek, Militics, Dérnye és Bácsmonostoron.

— **Kész a gyufamonopólium.** Eszterdők óta húzódik a gyufamonopólium ügye. Minthogy az állam pénzügyi helyzete engedhetetlenné teszi az állami jövedelmek gyarapítását, a két kormány végre meg egyezett abban, hogy a gyufamonopóliumra vonatkozó javaslatokat már legközelebb a parlamentek elé terjesztik. A magyar pénzügyminister vagy még a nyári, de legkésőbb az őszi ülészek elején betérjeszti a képviselőházban. A javaslat a szacharimonopóliumról szóló javaslat mintájára megengedi, hogy az egyedáruság magánvállalkozónak adassék bérbe. Egyébként teljesen azonos rendelkezéseket tartalmaz, mint az osztrák javaslat. A kormány azt hiszi, hogy a monopólium tíz millió koronával fogja gyarapítani az állami bevételeket.

Dr. Granichstaeden, Bécs város főorvosa már az 1878-iki évben a következőkkel számolt be: Oly egyéneknek, akik a szükséges testmozgásban akadályozva vannak, előbb vagy utóbb étvágytalanság, minden étkezés után kellemetlen érzések, hosszadalmas gyomor bajok, makacs székrekedés és aranyeres bántalmak jelentkeznek. E bajok megszüntetésére sem növényi szerek, sem más ásványvizek nem teljesítenek oly tartós szolgálatokat, mint egy több heti kúra a természetes **Ferenc József**-keserűvízzel. A sokoldalulag bevált Ferenc József-keserűvíznek egy családban, egy háztartásban sem szabadna hiányoznia. — Kapható gyógytárakban és fűszerkereskedésekben. A Sztéküldési-Igazgatóság Budapestben.

— **A gőzgépezők és kazánfűtők** legközelebbi képesítő vizsgái Szegeden szept. 17-én d.e. 9 órakor a szegedi felső ipariskolában fognak megtartatni. A vizsgálati kérvények kellően felszerelve a m.kir. ker. ipartelügyelőséghez (Tisza Lajos-körút 61.) beküldendők.

Balesetek elhárítása a cséplőgépeknél. A cséplőgépeknél előállható balesetek elhárítása végett az 1884. évi XXII. tc. úgy intézkedett, hogy: 1. A cséplési munkáknál csak józan munkások alkalmazhatók, részeg, ittas munkások azonnal elbocsátandók. 2. A cséplődob mellett, etető, kévevágó munkásként csak férfiak alkalmazhatók. 3. A cséplőgépjavitásnál, olajozásnál, tisztításnál, különösen ha a dob, kosár, vagy toklászollónál van arra szükség, a cséplőgép előbb megállítandó. 4. A mentőszekrény por és piszok ellen megvédendő. A cséplésnél keletkező por ellen leghelyesebben és legegyszerűbben úgy kell védekezni, hogy a munkások tiszta kendőt kössenek a szájuk, illetve az orruk alá. Ezen óvintézkedések szigorú betartásáért a cséplőgép tulajdonos és gépezők (gépészek) felelősek és netáni mulasztásokért az ipartörvény 158-ik szakasza alapján 200—600 K-ig terjedhető pénzbüntetéssel sújthatók.

Dr. Strasser Miksa

ügyvéd, tisztelettel értesíti ügyfeleit, hogy **ügyvédi irodáját** saját házába, Kula Szt-István-u. 356 sz. alá (Dr. Holländer közs. orvos szomszédságába)

≡ áthelyezte ≡

Nyilt-levél

Tekintetes Kugler Béla úrnak

Kula község jegyzőjének!

Ön t. jegyző úr, úgy tudjuk a rendnek embere, nemcsak a látszatra, hanem a dolgok lényegét illetően is.

Feltételezzük, hogy meg van a kellő bátorsága is és „szamaritanus” érzelmektől sem vezettetett ott magát, ahol közpénzek behajtásáról van szó — legalább ami az adóbehajtásokat illeti, e réven mindig elismerésben és jutalomban részesül.

Lesz azonban most a község részére behajtandó — nem szegény emberek adója — hanem „eltűnt” iparostanonciskolai tandíjak címén — sok pénz.

Persze egy kicsit bátrabb kézzel kellene ezt az ügyet megbolygatni és talán nem arra az álláspontra helyezkedni, hogy Csajági Bernát volt igazgatót úgy sincs mit behajtani!

Nagyon téved t. jegyző úr, ha erre a kényelmes álláspontra helyezkedik.

Nemcsak hogy az egész hiányzó összeget meg tudná menteni a községnek, de még annak kamatait is megkaphatja. Megmondjuk mi Önnek, hogy miként kellene eljárnia:

Legyen szíves az Ipartestületnél megállapítani a saját megbízható közegével, hogy az Iparostanonciskola **alapítása óta** évről-évre hány tanonc került az iskolába és az iskolai naplóból állapítsa meg, hogy hány tanonc végezte évente az iskolát. Ebből megállapíthatja t. jegyző úr, **hogy mennyi tandíjnak** kellett volna befolytania a községi pénztárba —; hogy pedig tényleg mennyi folyt be, azt a községi pénztárkönyvből könnyen megállapíthatja. A két összeg különbsége a — „hiány.”

Ez a hiány a közel két évtized alatt ezrekre is rúghat. Tessék ezt pontosan és lelkiismeretesen megállapítani és a hiányzó összegért Cs. B. volt igazgatót anyagilag is felelősségre vonni. Csajáginak ez az ügye még nem évvált el, mint a többi „dolgai” és biztosítjuk, hogy ha az ügyészségnél feljeleníti, úgy Csajági Bernát semhogy 3 évre lecsukassa magát és nyugdíját elveszítse, azonnal megfizeti kamatostul az egész hiányt, dacára annak, hogy házat és üzletét a felesége nevére iratta.

Ott ahol (nagyon udvariasan kifejezve!) a közvagyont jogtalan eltulajdonításáról van szó, ott nem lehet szamaritanus hírokat pengetni; ott megszünik minden komaság és barátság!

Amikor a szegény emberen az adót bevasalják; az éhező tolvajt, aki kenyert lop lecsukják; akkor talán ezreknek ily „eltulajdonítása” felett napirendre térni és azt „elföldelni” nem lehet!

Bizunk tek. jegyző úrban, hogy teljes erélyvel hozzájár, hogy a község anyagi kára teljesen megtérüljön és az ügyet a nyilvánosság előtt, de legalább is az iparostanonciskolai felügyelőbizottságban, ismeretli.

Reméljük, Ön t. jegyző úr nem fél és a község érdekeit meg tudja védeni!

Kula, 1911 július 20.

Tisztelettel

A 70% községi pótdadóval sújtott adózó polgárok

A bácsalmási járás főszolgabírájától
1866 sz. 1911

Pályásati hirdetmény.

A bácsalmási járáshoz tartozó Borota községben ideiglenesen betöltve volt és havi előleges részletekben felvehető 1200 K-val javadalmazott **községi aljegyzői** állásra **augusztus 15-iki** határidővel pályázatot hirdetek.

Bácsalmás, 1911 július 12.

Koller főszolgabíró

Gabona árak: Budapestben:			
Buza	—	—	11.04
Zab	—	—	8.05
Tengeri	—	—	7.55
Kulán:			
Buza	—	—	10. —
Zab	—	—	7.10
Tengeri	—	—	7.50

PONGRÁCZ A. SÁNDOR

úriszabó divatterme Kulán

Autogén forrasztási ⁴⁻¹⁰

munkákra valamint törött géprészek azonnali kijavítására ajánljuk

Haip Rajnárd és Gyula

mezőgazdasági gépgyára, Cservenkán

Fix fizetés ⁵ ¹²

és magas jutalék mellett alkalmazunk vidéki ügynököket, sorsjegyek részletfizetésre való eladásához. Havonként elérhető jövedelem 300-600 K. **Hecht Bankház Részvénytársaság, Budapest Ferencciek tere.**

1467 sz. 1911 Felsőkabol községe

Kutfürási hirdetmény.

Felsőkabol községe négy mélykut furását határozta el, szíveskedjenek ezen munkálatokkal foglalkozók ajánlatukat költségvetés és tervvel együtt **július 31-ig** előjárósághoz beküldeni. Az előjáróság az ajánlattevőkkel szemben semmiféle kötelezettséget nem vállal, a község képviselőtestülete fogja ajánlatukra nézve a határozatot meghozni.

Felsőkabol, 1911 július 14.

Szagmeisster jegyző 1-2 Acsauszoki bíró

BISCHOF FERENC Alapítva 1894

SZABÓ ÜZLETÉBEN KULÁN

méret szerint készülnék bel és külföldi szövetekből

NYÁRI ÖLTÖNYÖK

4948 sz. 1911

Pályásati hirdetmény.

Szeghegy községben üresedésbe jött **írnok-végrehajtói** állás betöltése céljából pályázat hirdettetik.

Ezen állás javadalmazása a közs. pénztárból havi előleges részletekben 800 K.

Felhivatnak a pályázni szándékozók, hogy sajátkezüleg irt felszerelt pályázati kérvényeiket hozzám **augusztus 15-ig** annyival inkább nyujtsák be, mivel a később érkezők figyelembe nem vétetnek.

A választási határnap utólag fog kitűzteni.

Topolya, 1911 július 15.

Császár főszolgabíró

RÉPATERMELŐK FIGYELMÉBE

— Szállítsuk a répát —
keskenynyomtávu gazdasági vasuton,
mert így a szállítás 80 százalékkal olcsóbb

Ily vasutakat tervez és épít, a vasuthoz szükséges fel-
építményi anyagot gyártja és szállítja a

MAGYAR BELGA FÉMIPARGYÁR R. T.

— Budapest VI. Hungária-körút 115. ss. —

KÖLTSÉGVETÉS ÉS ÁRJEJYZÉK DÍJTALAN

Berkovits Márk Alapítva 1879
könyvnyomdája : Kulán TELEFON 14
Villamos üzem

Mindenféle nyomtatványt
gyorsan és mérsékelt árban
készít izléses kiállításban.

Könyvkötőimunkák csinos ki-
vitelben.

Ifj. Kovács J. I. Kula

Saját készítményü valamint I-rangu
gyári úri, női, gyermekeipő raktár
Rendelészerű cipők a legszebb kivitelben

Ifj. ÁBEL JÓZSEF KULA
ANGOLSZABÓSÁG

STEIN IGNÁCZ

szoba és címfestő
KULA Kossuth Lajos u.

■ lakását ■

f. hó 15-én

ÁRPÁD-ÚT

Halász tanító úr
házával szemben
a Horvát-féle házba
helyezi át

1720 sz. 1911

Pályásati hirdetmény.

Csantavér község előljárósága 600
K készpénz, ruházat és felszerelés ja-
vadalmazással egybekötött *gyalog-
rendőri* állásra pályázatot hirdet. Sza-
bályszerűen felszerelt kérvények alul-
írott községi előljárósághoz **augusztus
14-ig** nyújtandók be.

Csantavér, 1911 július 14.

Szokola Gyula 2 Dávid Sándor
jegyző 2 bíró

2196 sz. 911

Pályásati hirdetmény.

Cservenka községben megüresedett
s évi 800 K készpénzfizetéssel java-
dalmazott községi *irnoki* állásra pá-
lyázatot hirdetek s felhívom pályázni
óhajtókat, hogy szabályszerűen fel-
szerelt pályázati kérvényüket hozzám
f. év július 31-ig nyújtsák be.

Kula, 1911 július 3.

2 HOFFMANN szolgabíró

Boldogasszonyfalva előljáróságától
1433 sz. 911

Pályásati hirdetmény.

Boldogasszonyfalva község előljá-
rósága 600 K készpénz, ruházat és fel-
szerelés javadalmazással egybekötött
gyalogrendőr állásra pályázatot hirdet.
Szabályszerűen felszerelt, sajátke-
zűleg irt pályázati kérvényeket **f. évi
augusztus 12-ig** Boldogasszonyfalva
község előljáróságához kell beadni.

Boldogasszonyfalva 1911 július 19.

1-2

Előljáróság